

Kommunfullmäktige

Revisorernas redogörelse för år 2022

Revisionens inriktning och genomförande

I enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente lämnar vi följande redogörelse för vår granskning.

Vi har granskat den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet. Vi har prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en fastställd revisionsplan.

De granskningar som har gjorts har sammanställts i särskilda revisionsrapporter som under hand lämnats till berörda.

Revisorerna har vid granskningen biträtts av KPMG.

Sammanfattande resultat från revisionsrapporter

Sammanfattande resultat från följande revisionsrapporter redovisas nedan:

<i>Avsnitt</i>	<i>Rapport</i>
1.1	Grundläggande granskning
1.2	Granskning av näringslivsarbetet
1.3	Granskning av kommunens uppföljning av frånvaro i grundskolan
1.4	Granskning av samhällsviktig verksamhet vid samhällsstörning
1.5	Posthus
1.6	Översiktlig granskning av delårsbokslut per 2022-08-31
1.7	Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31

Rapporterna finns i sin helhet på Ånge kommuns hemsida, www.ange.se

1.1 Grundläggande granskning

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Sammanfattning – kommunstyrelsen

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen bör se över arbetet med målstyrning. Vidare bör styrelsen arbeta för att nå en budget i balans samt förstärka arbetet med uppföljning av intern kontroll.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- se över arbetet med målstyrning och säkerställa att lämpliga aktiviteter genomförs för att bidra till måluppfyllelse
- arbeta aktivt mot en budget i balans
- förstärka arbetet med intern kontroll och vidta åtgärder när avvikelser rapporteras

Sammanfattning – socialnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att nämnden bör se över arbetet med målstyrning i syfte att förstärka uppföljningen och måluppfyllelse. Vidare bedömer vi att nämnder bör förstärka arbetet med intern kontroll vad gäller förberedande arbete och uppföljning.

Med anledning av att kommunens nämndsorganisation upphör per 2022-12-31 lämnar vi inga rekommendationer.

Sammanfattning – tekniska nämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att nämnden bör se över arbetet med målstyrning för att konkretisera arbetet och utveckla uppföljning. Vidare bedömer vi att nämnden bör se över arbetet med intern kontroll.

Med anledning av att kommunens nämndsorganisation upphör per 2022-12-31 lämnar vi inga rekommendationer.

Sammanfattning- utbildningsnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att nämnden bör se över arbetet med målstyrning för att konkretisera arbetet samt utveckla uppföljning. Vidare bedömer vi att nämnden bör se över arbetet med intern kontroll och uppföljning.

Med anledning av att kommunens nämndsorganisation upphör per 2022-12-31 lämnar vi inga rekommendationer.

1.2 Granskning av näringslivsarbetet

Resultatet av granskningen presenteras för revisorerna vid sammanträdet den 9 maj 2023. Rapporten överlämnas i samband med detta.

1.3 Granskning av kommunens uppföljning av frånvaro i grundskolan

Syftet med granskningen var att bedöma hur utbildningsnämnden arbetar för att hjälpa hemmasittare, d v s barn med långvarig ogiltig frånvaro, tillbaka till skolan. I rapporten har också ansvarsfrågan ur juridiskt perspektiv belysts.

Sammanfattning

Vår sammanfattade bedömning utifrån granskningens syfte är att utbildningsnämnden i huvudsak bedriver ett ändamålsenligt arbete för att hjälpa hemmasittare tillbaka till skolan. Bedömningen bygger vi på att det vidtas både generella och riktade insatser för elever med omfattande frånvaro; exempelvis anpassning av skoldagarna vad gäller lektionernas utformning och omfattning. Vidare finns en strukturerad samverkan med socialtjänst på enhets- och huvudmannanivå vilket vi bedömer stärker förutsättningar för en samlad insats till stöd för elevens skolgång. Samverkan är under utveckling genom att även regionen inkluderas, vilket ytterligare torde stödja elevers skolnärvaro.

Vi konstaterar emellertid att det finns skolenheter som inte helt övergått till det digitala systemet och därmed inte följer rutinen fullt ut. Det digitala systemet används inte heller av alla vårdnadshavare eftersom det inte går att ange orsaker till frånvaro. Det betyder att uppgifter om frånvaro kan finnas på olika ställen, både digitalt eller analogt, vilket bl.a. försvårar uppföljning. Av detta skäl bedömer vi att systemet inte är ändamålsenligt fullt ut.

Av intervjuer framgår att anmälan görs till huvudman då utredning av skolfrånvaro inleds. Av detta finns dock inga dokumenterade spår. Nämnden följer systematiskt upp elevernas frånvaro på aggregerad nivå. Vi bedömer dock att nämndens styrning av arbetet med elevers skolfrånvaro skulle stärkas om nämnden utvecklar analysen. Vidare konstaterar vi att det på huvudmannanivå inte görs någon uppföljning avseende om skolan träffar elever och vårdnadshavare utan detta sker på verksamhets- och enhetsnivå.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi utbildningsnämnden att:

- tillse att det i protokoll går att följa att skollagens krav på anmälan till huvudman då utredning av elevs frånvaro har inletts enligt 7 kap. 19 a § 3 st Skoll.
- säkerställa att skolenheterna kan tillämpa det digitala systemet så som det förväntas för att underlätta uppföljning av den sammantagna frånvaron samt säkerställa att rutinerna efterlevs.
- regelbundet följa upp och säkerställa att samverkan med socialtjänst och region gällande elever med problematisk skolfrånvaro fungerar ändamålsenligt.
- utveckla den aggregerade uppföljningen av frånvaron och vid behov vidta åtgärder.

1.4 Granskning av samhällsviktig verksamhet vid samhällsstörning

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunen har ändamålsenliga riktlinjer och rutiner för att kunna upprätthålla samhällsviktiga verksamheter vid störningar på elnät, IT-system och telefoni över tid.

Sammanfattning

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är det till stora delar finns ändamålsenliga riktlinjer och rutiner för samhällsviktig verksamhet och prioritering inom samhällsviktig verksamhet.

Inom krisberedskapsområdet finns flertalet styrande dokument i en kommun, dessa dokument anges i överenskommelsen mellan Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) samt i speciallagstiftningen för området. Utöver dessa styrande dokument är reglementen en central del. Vi bedömer att styrande dokumenten till vissa delar är ändamålsenliga. För att illustrera; Av krisledningsnämndens reglemente framgår att kommunstyrelsens arbetsutskott är krisledningsnämnd vilket innebär att något val av ledamöter inte har ägt rum. Krisledningsnämnden har uppgifter avseende säkerhetsfrågor och civilt försvar som inte är förenligt enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser och höjd beredskap samt krisledningsplanen som är beslutad av kommunchef även är styrande för bolag och förbund.

De samhällsviktiga verksamheterna som varit föremål för denna granskning arbetar till stor del med olika planer och rutiner som följs upp på arbetsplatsnivå.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen och granskande nämnder att

- säkerställa att val av ledamöter till krisledningsnämnden sker
- tillse en översyn av krisledningsnämndens reglemente
- initiera en översyn av översyn av krisledningsplan
- initiera en översyn av risk -och sårbarhetsanalyser
- säkerställ att arbetet med rutiner och planer inom området fortskrider

1.5 Investering – ombyggnation i posthuset

Såsom framkommit är utfallet för ovanstående ombyggnation 11,2 mnkr vilket överstiger budgeten med drygt 9 mnkr. Ansvarig för nämnd är tekniska nämnden. Kommunstyrelsens ansvar utgår från dess uppsiktsplikt.

Revisionen har tagit del av protokoll och i förekommande fall även underlag från såväl tekniska nämnden som för kommunstyrelsen i detta ärende. Vi har även tagit upp investeringen i samband med dialogen med teknisk nämnden. Då kommunchefen har upprättat en rapport över beslutsgången har vi valt att ta del av denna istället för att genomföra en egen granskning.

Materialet visar att underlaget för beslut om investeringen var undermåligt och att tekniska nämnden inte har begärt in tillräckliga underlag för att bedöma hur investeringsprojektet förhållit sig till budget. Kommunstyrelsen inom ramen för sin uppsikt har inte heller efterfrågat sådana underlag.

1.6 Översiktlig granskning av delårsrapport per 2022-08-31

Syftet med granskningen var att översiktligt bedöma om:

- Kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner
- Resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Sammanfattning

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunens resultat för delåret uppgår till 45,5 mnkr, vilket är 17,7 mnkr högre än samma period förra året. Det beror främst på högre skatteintäkter, statliga bidrag och kostnadsersättningar än budgeterat.
- Prognostiserat helårsutfall är bättre än budget med 17,3 mnkr. De större avvikelserna är högre skatteintäkter än budgeterat med ca 15,0 mnkr, statliga bidrag och kostnadsersättningar. Alla nämnder prognostiserar en budget i balans eller mindre överskott.
- Kommunens balanskravsresultat beräknas uppgå till 17,6 mnkr för 2022.

Vi har, med reservation för de eventuella effekter av att granskningen utförts enligt de avgränsningar som anges under rubriken avgränsning, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i delårsboksutet. I granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsboksutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsboksutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

I Ånge kommun omfattas koncernen av de finansiella målen. Vi noterar att det saknas verksamhetsmål för kommunkoncernen. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att fastställa gemensamma verksamhetsmål för hela kommunkoncernen.

För att nå en god ekonomisk hushållning ska båda finansiella målen vara uppfyllda samt minst hälften av kvalitetsfaktorerna som utgör verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning. Vi delar kommunstyrelsens sammanfattade bedömning att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås.

Finansiella mål

Vår bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen. Gällande prognosen för år 2022 har vi inte funnit några indikatorer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Verksamhetsmål

Kommunstyrelsen gör bedömningen att då inte hälften av kvalitetsfaktorerna inte har en godtagbar nivå är prognosen att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås. Vi gör ingen annan bedömning.

1.7 Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed i kommuner och regioner. Resultatet av granskningen utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Sammanfattning

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har under redovisningsprinciper noterat avvikelser från gällande redovisningsprinciper och under rubriken resultaträkning noterat felaktigheter som har försämrat årets resultat med 11,1 mnkr. Det avser för tidigt bokförda kostnader.

Vår bedömning är att det ej rättade felet uppgår till ett väsentligt belopp och ser allvarligt på att kommunen inte följer gällande redovisningsregler. Vi bedömer dock att årsredovisningen ger en rättvisande bild av årets verksamhet.

Vi har, utöver vad som nämns ovan om identifierade felaktigheter i redovisningen samt med reservation för de eventuella effekter av att granskningen utförts enligt de avgränsningar som anges på sidan 9, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet. Det har i övrigt inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Resultat

Kommunens resultat uppgår till 36,8 mnkr, vilket är 47,9 mnkr bättre än budget. Det förklaras främst av bättre netto från verksamheten, högre skatteintäkter samt ett bättre finansnetto.

Balanskrav

Vår bedömning är att kommunen har uppnått balanskravet för helåret.

Vi har, med reservation för de eventuella effekter av att granskningen utförts enligt de avgränsningar som framgår i rapporten, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsbokslutet inte, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

Vår sammantagna bedömning är att årsredovisningen inte är förenlig med kommunfullmäktiges mål med betydelse för god ekonomisk hushållning. Såsom framgår av avsnittet verksamhetsmål är det dock otydligt hur dessa ska utvärderas. Det är därför enligt vår mening angeläget att kommunstyrelsen verkar för att förstärka möjligheterna att utvärdera verksamhetsmålen.